

EDITORIAL

Els monstres de la violència vicària

Tots els assassinats són monstruosos per definició, però el cas de Tenerife, en el qual un home va amenaçar la seua dona de no tornar a veure les seues filles després del divorci de la parella, que posteriorment va desaparèixer amb elles i que dijous es va trobar el cadàver de la gran, Olivia, de 6 anys, trenca totes les barreres del que resulta explicable per la ment humana. Ser capaç d'acabar amb la vida de dos nenes, de les quals a més era el pare, simplement per fer mal a la mare de les petites perquè ha començat una nova vida sense ell, és d'una crueltat que només pot atribuir-se a l'alienació d'aquest home. Però una vegada hàgim fet els minuts de silenci preceptius, plorat i escandalitzat, és necessari que, com a societat, ens preguntem com algú pot arribar a aquests extrems i posem tots els mitjans i remeis perquè aquest terrorisme domèstic diari pugui tenir final. En el que va d'any ja s'atansen a la vintena les dones mortes vilment a mans de marits, pare-

lles o excompanys, i en els últims anys les xifres de masclisme mortal són insuportables, humanament i socialment. Les lleis han evolucionat molt quant a la protecció de les maltractades, físicament o psicològicament, però fins que la igualtat no s'ensenyi i practiqui des de la més tendra infància, el sofriment de moltes dones i els seus fills continuarà sent quotidià.

La denominada violència vicària, amb la qual els maltractadors instrumentalitzen els fills de les víctimes per ocasionar més dolor a les mares, com el drama de les Canàries, tampoc és nova i són desenes els menors que la pateixen cada any. És una altra punta de l'iceberg que observem des de fa anys però que encara no hem aconseguit erradicar. La tolerància zero amb la violència de gènere i les seues actituds, des del món emocional fins al laboral, polític, esportiu o mediàtic, ha de ser un compromís

de tots i per a tots. Qualsevol bretxa en aquesta finalitat comuna, com la que pretén massa sovint Vox, no fa més que retardar-ne el final.

El 'regal' de Barbal a Tremp

Se'n va anar de Tremp amb 14 anys, però mai s'ha desvinculat de la seua terra, fins el punt de *forçar* que el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes se celebrés per primer cop en 52 anys fora de Barcelona. Maria Barbal va patir molt amb el drama que es va viure a la residència de Tremp a causa de la Covid i va voler portar l'alegria al Pallars Jussà, donar-li visibilitat. Era una manera d'agrair la fidelitat dels seus veïns, per a qui continua sent "la Mari", i tornar homenatges com el que va rebre el 2008, quan es va batejar amb el seu nom la biblioteca d'aquesta localitat. Una gran escriptora i millor persona.

www.segre.com @redaccio@segre.com

SEGRE

Dipòsit legal: L-458-1982.

DIARI SEGRE SLU

PRESIDENT
Robert Serentill Utgés

DIRECTOR
Santiago Costa Miranda
SUBDIRECTORES
Anna Gómez i Marsol
Glòria Farré Lorente
REDACTORS EN CAP
José Carlos Miranda Ester
Joan Martí Alegret
Anna Sáez Mateu

SECCIONS
Esports: José Carlos Monge Clemente.
Societat: Josep Grau Santesmasses.
Economia: Eva Martínez Muruaga.
Comarques: Helena Culleré García i Raül Ramírez de Arellano Benito.
Disseny: Anna Barcala Sirvent.
Edició web (segre.com): Carles Díaz Perera
Responsable de Cercle i secretària de redacció: Maria Terré i Guillaumet.

GRUP SEGRE

Gerent d'impressió: Antonio Herrera Dorado
Publicitat: Josep Pon i Botarda
Administració: Eva Miranda i Cos
Relacions externes: Rosa Reig Crusells
Gestió de persones: Santi Sans Mir
Producció: Carles Duran Codina.
Manteniment: Joan Clivillé Figueras.
Innovació i tecnologia: Ferran Perdrix Sapiña

Redacció, administració i publicitat: Carrer del Riu, 6. 25007 Lleida. Tel. 973 248 000. Tel. "Club del Subscriptor" 973 248 008. Fax redacció: 973 246 031. Fax publicitat: 973 229 076. Fax administració: 973 224 688. Apt. de correus: 543 **Planta d'impressió:** Carrer de la Premsa, 2. 25660 Alcoletge. Tel. 973 196 600. Fax: 973 197 001. **Delegacions:** LA SEU D'URGELL. Avinguda Pau Claris, 8 entresol. Tel. 973 360 202. TARREGA. Xavier Santesmasses (delegat). Governador Padules, 2. Tel. 973 310 414. MOLLERUSSA Avinguda del Canal, 7. Tel. 973 603 772.

VOX POPULI

Eva Piquer @EvaPiquer

«Quina tristesa i quina vergonya ser de la mateixa espècie que els homes capaços de matar els propis fills per arruïnar la vida de la seva exparella.»

Celi de Sant Just @celisaintjust

«L'assassí masclista de les nenes de Tenerife no actua sol, ni ho fa només per maldat individual: està cobert pel sistema patriarcal i per unes relacions de possessió sobre les dones i les criatures que cauen sota el seu abast. Hem de destruir aquest sistema.»

ERC dones @donesbcn

«Un home ha intentat matar la dona a Amposta, ha aparegut el cos sense vida d'una de les nenes que el pare va segrestar a Tenerife i l'excompany de la noia desapareguda a Sevilla n'ha confessat l'assassinat. La xacra no cessa.»

Iolsunion @ionsunion

«Diada d'aquest setembre: octubreges o esteltramuntaneges?»

Carmen Calvo

«La societat ha de plantar cara de manera unànime i ferma a la violència cap a les dones»

Vicepresidenta del Govern espanyol

MARC CERÓN
OPINIÓ PER EMPORTAR

Oportunitats de futur

Cal que l'Estat posi fàcil poder accedir als fons Next Generation i els pugui fer arribar a totes les societats

FEIA DIES que els empresaris trobàvem a faltar notícies esperançadores després d'aquest cicle viscut de la Covid-19. El fons Next Generation (que no haurien aparegut sense la pandèmia) seran una gran oportunitat per anticipar l'aparició de nous projectes innovadors. Aquesta setmana hem vist com la Fundació ICG va organitzar una xerrada (amb la presència del secretari d'Estat d'Indústria) per abordar com els empresaris lleidatans en podem sortir beneficiats, d'aquesta

dels efectes devastadors en les vides de moltes persones, ha trastocat l'ordre internacional, ha accelerat la digitalització del teixit productiu i ha fet aflorar problemes que estaven presents tant en l'àmbit social com institucional. Ha suposat prendre consciència de les amenaces del canvi climàtic i requerir l'aposta per a la innovació per avançar en noves propostes que permetin guanyar en qualitat de vida als ciutadans. És per això que és inevitable que es doni el tret d'inici a una

ajuda europea; també com la Paeria (en mans de la conferència anual de l'alcalde) canalitzarà el fons cap a projectes del Parc Científic i de la gran oportunitat que serà per a la ciutat i el territori, i finalment, com la Cambra de Comerç obria una oficina per ajudar l'empresariat a tramitar-ne l'accés (facilitant poder fer-ho de manera conjunta, atesa la mida de les pimes lleidatanes).

La setmana vinent assistiré a les Reunions del Cercle d'Economia, que després de l'anul·lació de l'edició anterior, tornen amb un format limitat, però amb més força que mai, i amb la mateixa obligació d'ajudar a predir un pròsper futur econòmic. La pandèmia, a més

exitosa transformació econòmica.

Davant d'aquest escenari, cal que l'Estat espanyol posi fàcil poder accedir als fons, els pugui fer arribar a totes les societats (de qualsevol mida) i que tinguin ganes de posicionar-se com a empreses d'avantguarda. Fan falta nous lideratges empresarials i econòmics, una política de major qualitat que l'actual i adoptar noves propostes per construir un nou model productiu. Però clar, això cal fer-ho amb administracions i món empresarial agafats de la mà, com actualment ho estan fent en molts projectes el govern valencià i l'aragonès. Per tant, a Catalunya, cal que canviem certes actituds.

EL MÉS LLEGIT A SEGRE.COM

1

El lleure nocturn reobre el proper 21 de juny

La reobertura del lleure nocturn el dilluns 21 de juny, la setmana de Sant Joan, és una de les notícies més consultades ahir al nostre web.

2

Troben el cadàver d'una de les nenes de Tenerife

3

Una immobiliària paga a okupes a la Seu perquè se'n vagin

La notícia que una immobiliària ha pagat fins a 2.000 euros a uns okupes d'uns habitatges de la Seu d'Urgell, entre el més llegit ahir.

El Patronat de Turisme, a la B-Travel de Barcelona

BARCELONA | El Patronat de Turisme de la Diputació participa al saló B-Travel de Barcelona per potenciar el turisme de proximitat i millorar els resultats de l'estiu passat, que van ser bons al Pirineu, i estendre'ls també al pla.

Solsona ret homenatge als donants de sang

SOLSONA | L'ajuntament de Solsona es va il·luminar amb llum roja per retre homenatge als donants de sang. Durant l'any 2020, prop de 1.300 persones de la comarca del Solsonès han participat en les sessions per donar sang.

Reprenen dilluns les obres a l'autopista A-2

LLEIDA | El ministeri de Transports reprendrà el dilluns 14 les obres de millora d'un nou tram de l'A-2 en sentit Barcelona, en el tram entre els enllaços de Corbins i Balaguer. A primers d'aquest mes ja es van renovar 3 quilòmetres més d'aquesta via (vegeu SEGRE del passat dia 8).

Crítiques per no demanar ajuts per al Canal d'Urgell

LLEIDA | La diputada del PSC per Lleida al Parlament, Sílvia Romero, va lamentar que la Generalitat no hagi inclòs la modernització del Canal d'Urgell en la llista de projectes presentats al Govern espanyol per rebre fons de la UE del Programa de Recuperació després de la Covid.

MUNICIPIS DEMOGRAFIA

Veuen risc de despoblació en 89 municipis de Lleida

Segons un estudi elaborat per la Universitat de Lleida || Aquesta situació afecta especialment les comarques de muntanya

REDACCIÓ / C. SANS

LLEIDA | Un estudi elaborat per la Universitat de Lleida (UdL) aprecia risc de despoblació en 89 municipis de les comarques lleidatanes, quatre de cada deu dels 231 que conformen la província. Aquesta investigació, obra d'Ignasi Aldomà i Josep Ramon Mòdol, s'emmarca en el marc del projecte Smart BCN Rural i situa aquestes localitats de Lleida entre les 200 a tot Catalunya que presenten un risc "crític" de pèrdua d'habitants.

L'estudi conclou que el risc de despoblació és actualment més gran a les comarques del Pirineu i el Prepirineu, especialment als Pallars, el Solsonès i l'Alt Urgell. Al pla, aquesta situació es dona especialment a la Noguera i les Garrigues.

El risc es calcula a través de factors com el creixement demogràfic, el saldo migratori i el desenvolupament d'ocupació, entre altres. Aquests índexs es revisaran cada any per comprovar l'evolució dels diferents municipis.

Val a recordar que la pandèmia ha afavorit una certa recuperació demogràfica en alguns municipis rurals de Lleida, on s'han traslladat habitants de les ciutats per allunyar-se de les aglomeracions (vegeu el desglossament).

Veïns treballant a recuperar el poble de Solanell.

Solanell recupera set cases i cinc veïns s'instal·len al poble

La cooperativa Reviure Solanell, que des de fa 15 anys treballa en la recuperació d'aquest poble de Montferrer i Castellbò abandonat des de mitjans del segle XX, ha reconstruït i aixecat 7 edificacions. A 5 quilòmetres de Castellbò s'han instal·lat de forma estable 5 persones, segons l'impulsor de la iniciativa, Saül Garreta. Dels 7 immobles recuperats, dos funci-

onen com a refugis, el Gall Negre i El Cabirol. També han reconstruït el campanar de l'església de Sant Julià, deixant a la vista fragments de frescos romànics que tècnics han considerat "inèdits" i de gran valor.

Un grup de veïns i persones vinculades al poble han creat una associació per atreure més habitants i reformar més edificis i carrers.

TURISME PIRINEU

Els esports d'aventura, justos de personal davant l'alta demanda

REDACCIÓ

LLEIDA | Les empreses de turisme actiu i esports d'aventura tenen prou personal per atendre el públic durant la major part de la temporada, que es prolongarà fins a l'octubre. Tanmateix, la plantilla és "una mica justa" per als moments de més demanda d'aquests serveis.

Així ho va valorar el president de l'associació d'empreses d'esports d'aventura del Pallars Sobirà, Flòrido Dolcet, que va apuntar que les restriccions per la Covid han interromput l'últim any l'entrada en aquest mercat laboral de nous professionals titulats. En aquesta mateixa línia, Manel Irimia, responsable de l'empresa Ràfting Llavorsí, va valorar en declaracions a TV3 que en els moments àlgids de demanda a

Una barca de ràfting aquesta setmana a la Noguera Pallaresa.

l'estiu podrien quedar peticions sense atendre per falta de personal qualificat. L'escassetat de professionals amb perfils especialitzats per cobrir deter-

minats llocs de treball és des de fa molts anys una constant a les comarques del Pirineu i s'estén més enllà de l'activitat turística.

Es sotmet a informació pública per termini de **30 dies hàbils** l'acord del Ple de l'Ajuntament de Guissona, de data 10 de maig de 2021, que aprova provisionalment el Reglament municipal regulador del funcionament i ús de les estacions de recàrrega de vehicles elèctrics i/o híbrids de titularitat o gestió municipal.

Estarà a la disposició dels interessats l'edecte en el BOP, el text en el tauler electrònic d'edictes, i es podrà consultar en les dependències municipals.

Guissona, 07 de juny de 2021.
Alcalde, Jaume Ars Bosch
(document signat electrònicament)

Es sotmet a informació pública per termini de **30 dies hàbils** l'acord del Ple de l'Ajuntament de Guissona, de data 10 de maig de 2021, que aprova provisionalment el Reglament de mitjans de comunicació de l'Ajuntament de Guissona.

Estarà a la disposició dels interessats l'edecte en el BOP, el text en el tauler electrònic d'edictes, i es podrà consultar en les dependències municipals.

Guissona, 07 de juny de 2021.
Alcalde, Jaume Ars Bosch
(document signat electrònicament)

LITERATURA GUARDÓ

D'on em ve la passió per escriure?

Discurs de Maria Barbal d'acceptació del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, que va llegir dijous passat a Tremp || L'escriptora pallaresa repassa les claus que la van conduir a la literatura

Comprendre és, per a mi, l'objectiu bàsic de l'escriptura.

El gran tema emocional de la meua infantesa i adolescència ha estat lligat a la Guerra Civil Espanyola. La dictadura franquista ha constituït el món, també l'ambient, el marc, de la meua experiència personal fins als 25 anys. La reflexió sobre totes dues èpoques es va convertir en l'ampli espai on enfocar el pensament i els mots en l'inici de la meua escriptura, anys 80 del segle XX.

Però deixeu que us digui qui era jo quan em vaig posar a escriure la primera novel·la. Era una dona jove, casada amb el Miquel, amb un fill, Jordi, i una filla, Eulàlia, de set cinc anys respectivament. Feia de professora de Llengua i Literatura Catalanes a l'I.B. Maragall de Barcelona. Tan sols havien passat mitja dotzena d'anys des que havien estat convocades les primeres oposicions a aquesta assignatura, el català ja era oficial.

Quan encara no ho era, havia fet de mestra de llengua d'Òmnium al Prat de Llobregat i, encara, a l'I.B. Emperador Carles de Sants. Dedicar-se a l'ensenyament amb alumnes adolescents és una feina intensa, es necessita unes certes condicions. Tothom sap que el paper dels mestres i professores, en un país, és molt important. Com ho són els treballadors de la Sanitat. Tots dos grups constitueixen els puntals de la societat.

Avui tinc el privilegi de parlar i ser escoltada i em plau subratllar aquest fet. Vull remarcar que escriptores i escriptors, malgrat que de vegades rebem premis, si és que som necessaris, ho som d'una manera que no és tan bàsica. Crec que mai una persona, encara que ho faci escrivint, no pot comparar-se a algú que salva la vida d'un altre o que l'encamina quan és jove. I en el cas que una obra literària arribés a ser considerada important, sempre ho seria formant part d'una tradició, nodrida per l'obra d'altres escriptors i escriptores.

En particular, la literatura catalana ha sofert escanyament durant anys, ja que un temps va estar prohibit publicar i difondre obres escrites en català. Es desgastava així la comunitat lingüística formada per Balears, País Valencià, Catalunya Nord i Principat, i encara, un efecte menys visible, però no menor. Dues generacions sense llengua i cultura catalanes a l'escola significava esborrar-los en tant que lectors en la llengua pròpia. Malgrat tot, el català ha sobre-

viscut a l'exili, a la repressió, i a les dificultats que suposa compartir territori amb una altra llengua, sobirana, amb molts més parlants i persones que l'escriuen. I ara, per raons variades, torna a estar en una situació que les persones enteses denuncien com a crítica.

Jo encara formo part de la generació que no va ser escolaritzada en català ni tan sols el va aprendre com a llengua forastera, segona o tercera, i que va passar tots els cursos de la universitat amb aquesta salvatge absència. Hem estat bastants en aquestes circumstàncies. Hem escrit, escrivim i, doncs, uns quants estem encara en actiu.

Però, on neix l'impuls de l'escriptura?

Segurament, si trobo la resposta, també pugui valer per explicar per què la tradició literària catalana no es va estroncar del tot malgrat les circumstàncies tan negatives.

temps d'escriure *País íntim*, vint anys més tard de *Pedra de tar-tera*, quan l'acceptació d'aquell llegat dels fets viscuts per la generació dels padrins i dels pares se'm va presentar com a ineludible i inajornable.

Com han dit tants altres escriptors d'arreu, també ho feia constar Herta Müller quan va guanyar el Premi Nobel l'any 2009, puc afirmar que jo no vaig buscar el tema ni l'argument sinó que van ser ells que em van empaitar a mi. Perquè un acte d'escriptura exigeix introspecció i voluntat i les altres raons, siguin les que siguin, per exemple, que la família i els amics et valorin més o millor, diners, fama, veure el teu nom en una coberta d'un volum dins d'una llibreria etc., queden molt per sota d'aquest motor. I és per això que, malgrat no tenir gaires perspectives de publicar i guanyar-s'hi la vida, ni tan sols de ser gaire llegits, ja que no tenien gens o gaire repercussió, Ro-

narrativa d'un cas entre milers de casos, una pedra confosa, atartrada, entre altres pedres, però com a acte de memòria cada una és important. Les guerres, com tots els fets dramàtics, han inspirat des de sempre els creadors, escriptors i cineastes, en especial. I, per desgràcia!, les tenim en present, com les migracions, i, per tant, hi continuarà havent llibres d'assaig i de ficció sobre aquests fets perquè els escriptors i escriptores s'hi sentiran implicats.

ELS MEUS PERSONATGES

"Amb els meus personatges perseguia comprendre la naturalesa humana, entendre'm a mi mateixa"

S'ha dit també que la literatura pot ser una pàtria. Ho ha estat per a escriptores/rs que han hagut de deixar o deixen

cepto que he viscut, compartit temps, amb la meua família, amb amics i amigues, alumnes, companys/es i més persones, però també amb els meus personatges. Encara veig la Conxa com una noia avançant per una corda tibada, esquivant la caiguda fatal dels seus ànims per fer costat als fills. He estat al costat de la Palmira mentre prenia consciència que sola podia continuar vivint a Barcelona, de l'Agustí fent-se cuiner a París, un ofici que mai no havia pensat per a ell; de les angúnies del Benet mentre està ferit en un hospital, la por de no tornar a casa i, alhora, l'esclat del seu amor entre els prats de muntanya quan la guerra acaba. Somric pensant en la Ramona, quan es veu capaç de tot, dirigint l'Associació Memòria i Llibertat, i he meditat amb la Lina fins a acceptar que és de dos llocs al mateix temps com jo mateixa i tanta gent. I he vist l'Emma naufragant cap a la marginalitat. He passat estones amb la Rita, quina una, la Rita!, aquesta té la mania de preguntar-s'ho tot i de passar comptes a la mare, però gràcies a fer-ho, a la fi entendrà per què ha estat estimada d'aquella manera estranya i brusca. I hi ha l'escriptor Fidel Sala de *Bella Edat*, que meditava sobre la bellesa i jo amb ell, la Sierrita i la Lolín amb la seva gràcia i la seva alegria malgrat tot, aquell Josep Ram que escrivia cartes al cel com fem tots de vegades, i he vist l'Armand i l'Elena, capaços de tornar a començar. Tots ells viuen en mi, m'acompanyen, no direu pas que la literatura no és una altra vida o, simplement, vida. Amb ells no buscava cap recompensa ni tan sols, durant anys, he estat conscient que contribuïa a la memòria amb aquest amor que suposa. Amb elles i ells perseguia comprendre la naturalesa humana, les seves flaqueces i la seva grandesa. Buscava entendre'm a mi mateixa.

I així, tan ben acompanyada per la família, per les amigues i amics, per les autoritats, pels meus personatges, per les paraules de la llengua que vaig rebre com un do a Tremp i que he fet créixer aquí i allà escoltant i llegint, avui em veig coronada amb aquest Premi d'Honor, que m'atorga el jurat establert per Òmnium, una associació del nostre país, que en un temps va ser com la conselleria de Cultura i d'Ensenyament juntes i que, avui, continuo veient necessària. Jo estic plena d'agraïment i per això us dic moltes, moltíssimes gràcies.

Maria Barbal. 10/06/2021

El vicepresident d'Òmnium, Marcel Mauri, va lliurar el guardó a Maria Barbal dijous a La Lira de Tremp.

EL MÓN DE LES PARAULES

"La literatura, aquest món de les paraules, és vida dins de la pròpia vida, la del dia a dia, la individual"

Penso que l'herència familiar va alimentar de forma capital la meua actitud com a persona, inconscient durant anys, i que fins a l'escriptura de la primera novel·la, publicada el 1985, no es va començar a desvetllar. L'aflorament de la consciència plena es produirà durant el llarg

doreda, Calders, Sales, Murià, Bertrana, entre molts altres, escriuen en temps difícils. Perquè necessiten i volen fer-ho.

Al llibre *Digues que m'estimes encara que sigui mentida*, Montserrat Roig recull una frase que el poeta Joseph Brodsky va deixar escrita: "Si hi ha un acte d'amor, aquest és la memòria", així com Roig havia recordat els catalans als camps nazis, jo feia el meu primer camí amorós recordant les dades de la Guerra Civil Espanyola a Catalunya i, particularment, al Pallars. Una novel·la sobre la guerra es pot veure com la

el seu país i no han pogut o no poden tornar-hi, com va passar amb alguns dels escriptors catalans exiliats. Per tant, pàtria es pot entendre com l'àmbit, físic o mental, on viure: terra o paísatge, llengua.

Jo m'inclino a pensar que la literatura, aquest món de les paraules, és vida dins de la vida pròpia, la del dia a dia, la individual. Semblant al que sentim quan una lectura ens atrapa i pensem en els personatges, en l'argument, anant pel carrer i esperem per tornar a casa i viure aquella història fins al final.

He arribat a la conclusió i ac-